

MOŘENA

Čtrnáct dní před Velikonocemi na tzv. „Smrtnou neděli“ chodí po naší vesnici děvčata s „Mořenou“. Ta je symbolem odcházející zimy a nastupujícího jara. Mořena je okrášlená panna. Její základ tvoří dřevěná kostra s kulatou hlavou, válcovitým tělem, kterým napříč procházejí ruce na držení. Nejstarší dívky (po morašicku nazývané párovačky, chodí do 8. třídy) ji každoročně znovu strojí. Na hlavě Mořeny je natažená silonová punčocha s nakresleným obličejem. Čelenka na hlavě je doplněna mnoha mašlemi. Oblečení Mořeny je jednoduché, ale pestrobarevné. Halenku doplňuje dlouhá vlající sukně s uvázanou zástěrkou. Krk Mořeny zdobí několik náhrdelníků z různobarevných korálků. S takto zkrášlenou Mořenou pak procesí mladých dívek obejde všechny domky ve vesnici. U každého se na chvíli zastaví. Dvě malá děvčata přitom Mořenu drží za ruce, houpají s ní a všechny společně sborově odříkají toto známou tradiční říkanku:

**„Mořena, Mořena,
kam jsi klíče děla.
Děla jsem je děla
k svatému Jiří,
aby nám otevřel do nebe dvěří.
Svatý Jiří vstává,
zem odmykává,
aby tráva rostla,
travička zelená,
růžička červená,
všelijaké kvítí
na věnečky vití.
Buďte páni veselí
na tu smrtnou neděli.
Panímámo krásná
dala jste nám máslo,
dala jste nám maličko,
přidejte nám vajíčko,
milá matičko.“**

Hned po skončení říkanky párovačky zatřesou plechovou kasičkou a zvolají „Véce, mastný do šole“ Poté hospodář s hospodyní předá nachystanou výslužku. Za výslužku se spíše dávala vajíčka, sádlo (dříve mastný) a nějaké drobné peníze. V současné době se dávají do kasy peníze a přidávají neobarvená syrová vajíčka.